



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 4. Honore industriam castimoniamq[ue] firmari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

maurus esse videretur, qui posset obsessis ad-
versus illum præbere præsidium. Nec sanè
latet quemquam, omnes opifices esse accu-
ratiore, si in rebus elaborandis maiorem
honoris ac nominis sui, quàm pecuniæ ha-
beant rationem. Pretium operarios, gloria
Dædalos facit. Sed ad virtutes est properan-
dum, quibus itidem honor magno sæpe fuit
incitamento; quamvis multa huic quoque
loco servientia sequenti capiti sunt reser-
vanda.

§. IV.

Honore industriam castimoniamq; firmari.

A Sapiencia atque Philosophica pruden-
tia incipiamus, eæ virtutes mirum est, quàm
laudatæ crescant. Carolus V. Imp. in Ita-
liam profectus Neapolim venit. Ibi erat
Augustinus Niphus Sueffanus, summus ea
ætate Philosophus, cuius eruditi in plerosq;
Aristotelis libros extant Commentarij. Fa-
ma igitur tanti viri motus Imperator, cum
ad se venire iussit, comiterque salutatum
ab eruditione laudavit. Niphus, ne opinio-
nem suam, quæ apud Cæsarem erat, conta-
minaret, tantò attentius ad singula respon-
dit. Carolo igitur, inter cetera interrogan-
te: *Qua ratione Princeps optimè regnum ad-*

In Cælij
Secundi
acroama-
te.

6 2

ministra-

ministraturus sit? Respondit Niphus: Si talis
 qualem tu me esse putas, Imperator, consiliarius
 & ministros habuerit. Responsi acumen
 admiratus Carolus, encomijs maioribus or-
 natum à se dimisit; fecitque laudando, vt
 post illa, maiores promereri laudes conare-
 tur: Tantum calcar habet gloria. Iosephum
 ducem Iudæum captum Vespasianus semper
 inter domesticos habuit sapientissimè con-
 sulentem. Qua alia de caussa, nisi, quia Iose-
 phum, ob eximiam belli prudentiam, in-
 quisiuit, vt viuum caperet? Cùmque in spe-
 lunca quadam latentem comperisset, Nica-
 norem tribunum misit, qui data fide eum
 educeret. Eductum, facta corona, milites
 omnes admirabantur, & circumstabant.
 Imprimis verò Titus Vespasiani F. sapientia
 & fortitudinis ergo vitam ei apud patrem
 impetrauit, nevé Romam ad Neronem mit-
 teretur, effecit. Quæ beneuolentia & ho-
 noris exhibitio, ita eum cepit, vt cum Ve-
 spasiano libens maneret; & qui ei antè ar-
 mis maximè repugnauerat, iam consilijs
 potissimùm vires suppeditaret. Addamus
 huic Iosepho Iosephum alterum, quem sua
 sapientia ita promouit vt ex seruo empto,
 apud

Ioseph.
 lib. 3. c. 14
 de bell.
 Iud.

apud principem exercitus, ad summam eue-
heretur dignitatem. Inuenitq; Ioseph gratiam Gen 39.4
coram domino suo, & ministrabat ei, à quo pra-
positus omnibus, gubernabat creditam sibi domum,
& vniuersa, qua ei tradita fuerant. Huius ho-
noris gratia ita valuit multum, vt Iosephi
prudentiâ, cuncta Putipharis substantia tam
in adibus quàm in agris multiplicaretur. Sed
& honoranti domino ita ea dignitas Iose-
phum gratum effecit, vt mœchæ identidem
solicitantî diceret: *Ecce dominus meus, om-
nibus mihi traditus, ignorat, quid habeat in do-
mo sua: nec quidquam est, quod non in mea sit
potestate, vel non tradiderit mihi, præter te, que
uxor eius es: quo modo ergo possum hoc malum
facere, & peccare in Deum meum? cuius nu-
tu hæc mihi potestas delata est. Vt enim in
hominem non facilè peccamus, à quo be-
nificijs honorati sumus; ita multò minùs
peccare debemus in Deum, ob beneficia
præterita, præsentia, & futura quæ pro-
misit, in quo viuimus, mouemur & sumus;
cuius beneficium est, quidquid boni in cor-
pore animoque possidemus. Itaque S. Au-
gustinus, de Iosepho loquens ex S. Ambro-
sio hanc sententiam affert: *Amator Dei, dile-
ctissimi, amore mulieris non vincitur, castum**

S. August.
serm. 83.

animum incitans adolescentia non permouet, ni
 diligenti auctoritas. Magnus planè vir, qui
 venditu seruire tunc nesciuit, adamatus non
 redamauit, rogatus non acquieuit, apprehensu
 an fugit. Cur? causam putidissimæ moechæ
 ipse indicauit: *Ecce dominus meus, omnium
 mihi traditis, ignorat, quid habeat in domo sua
 &c.* & ego tanto honori ingratus, illam viri
 rem, quam mihi nec tradidit, nec tradere
 potuit, appetam? Honorem quidem illum
 non appetiui; sed quia mihi beneficio &
 heri, & Dei obuenit, indignum foret, si &
 in herum, & in Deum meum peccarem. Non
 solùm igitur prudentiæ exerendæ Iosepho,
 cum potestate, data est occasio, verùm etiã
 am castitatis conseruandæ. Cuius virtutis
 vt custos est pudor, ita quoque insignis so
 let esse stimulus honor, vt videre fuit in
 Sulpitia Paterculi filia, vxore Fuluij Flacci,
 pudicissima femina, quæ matronarum sen
 tentiã, ex centum præcipuis electa est, vt
 Plin. lib. simulachrum quoddam ex Sibyllinis libris
 7. cap. 35. dedicaret; vt & Claudia, inducta Romanam
 deum matre. Ad eò in his creuit pudicitia
 Ludouic. honorata, vt Liuius scribat, Hispulam scot
 Viues lib. tum Romæ nobile, à Sulpitia accersitam,
 2. de Christiano propè exanimatam fuisse, quòd tam gra
 femina. nem

uem esset feminam conuentura. Nimirum apud ingenuas mentes, etiam post pudorem amissum, adhuc pudicitia gliscit, & multum ad reuerentiam alterius valet bonum nomen. Degeneres animas nec pudor cohibet, nec trahit honor; quia illis potior est voluptas, quàm honestas.

§. V.

Honor eos fortitudinis.

Multa hinc possent commemorari de liberalitate, de humanitate, de clementia, de obedientia, de fidelitate, alijsq; virtutibus, per honoris illecebras auctis: sed mihi sufficiet, si de fortitudine aliquid attingam. Multos enim incendit honor, ad præclara facinora perpetranda. Hinc Dio Chryso-

Dio
Chryso-
sostomus
oral. 309

stomus pro non immutandis antiquis statuarum titulis perorans, cum essent, qui suaderent, ut ijs oblitteratis adscriberentur noui, atq; hac ratione sumptibus parceretur, in hunc modum locutus est: *Homines indigent & corona, & imagine, & primo loco in confessu, & memoria ad posteros. Et iam multi propter hac mortui sunt, ut vel statuam nanciscerentur, aut præconium, aut alium honorem, atque suis posteris relinquerent opinionem sui æquam memoriamq;.* Si quis igitur a vobis scis-

6 4

citetur.